

ДО Председателя
на **НАУЧНОТО ЖУРИ**
по **Акушерство и гинекология**
ДО Научния Секретар
на **ТУ- Медицински факултет,**
Стара Загора

С т а н о в и щ е

от

Доц. Д-р Михаил Михайлов , д.м. , водещ дисциплина Акушерство и гинекология в Медицински колеж , гр. Бургас, член на Научно жури за ОНС "Доктор" по научна специалност Акушерство и гинекология , определен със Заповед № 3107 от 07.12.2016г. на Ректора на ТУ, Стара Загора

на дисертационния труд на

Д-р Свилен Лъчезаров Лазаров, докторант- редовна форма на обучение към катедра Акушерство и гинекология на тема :

„ Съвременни аспекти на многоплодната бременност и раждане“ за присъждане на ОНС: "Доктор"

1. Общи данни за докторанта и материалите по процедурата за защита.

Представените ми материали по процедурата за защита на дисертационния труд на Д-р Свилен Лъчезаров Лазаров , отговарят на изискванията на **ЗВО** в Р.България и на Правилника за Развитие на Академичния Състав в Тракийски Университет (ПРАСТрУ) и

на изискванията за придобиване на ОНС „доктор“ в ТУ, Медицински Факултет, Стара Загора.

Представените ми документи по конкурса за ОНС: ”Доктор „ по Акушерство и гинекология включват : **Административни данни** (Заявление, Автобиография, Диплома за завършено висше образование, Диплом за езикова квалификация, Сертификати от участия в курсове , Списък на научните публикации , Списък на приносите от дисертационния труд , Заповеди за зачисляване в докторантура, Заповед за предсрочно отчисляване с право на защита, Протокол за издържан докторантски минимум по специалността , Протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд с решения за отчисляване с право на защита пред научно жури и др.) , **Автореферат** на дисертацията- на хартиен и на електронен носител и **Дисертация** – на ел.носител.

Представената документация по Административната папка е подробна , точна и добре подредена и съдържа необходимата информация , достатъчна за преценка качествата на кандидата.

Биографични данни и професионално развитие .

Д-р Свилен Лъчезаров Лазаров е роден в гр. Стара Загора , на 30.01.1981 г. През 2000 г. завършва Гимназия с преподаване на чужди езици :“Р. Ролан“ в Стара Загора . През 2006 г завършва магистратура по Медицина в Медицински Факултет, Стара Загора с Грамота и предметна награда за отличен успех. След завършване на висше образование работи последователно като медицински представител, старши инспектор в доболнична медицина и лекар-контрольор в РЗОК, Стара Загора , лекар в

спешна помощ в МЦ :” Св. Николай”, АГО на МБАЛ:“ Х.Димитър“, гр. Сливен и др. От 11.02.2014г. е докторант – редовна форма на обучение към катедра Акушерство и гинекология на Мед.факултет, Стара Загора. От м. януари 2015 г. е специализант по Акушерство и гинекология , към МБАЛ; “Д-р И. Селимински“ , гр. Сливен. След успешно положени изпити по докторантски минимум и изпълнени задачи на индивидуалния си план , Д-р С.Лазаров е отчислен **предсрочно** с право на защита на дисертационния труд пред научно жури.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертационния труд на Д-р Свилен Л. Лазаров : „ Съвременни аспекти на многоплодната бременност и раждане“ е особено актуална днес и представлява интерес не само от чисто научен , но и от практически приложен интерес .

Известно е , че многоплодната бременност (най-често двуплодна) се счита като бременност с висок риск , поради възможните усложнения на бременността , раждането , повишена заболяемост и смъртност на родените от МБ като: плацента превия, абрупцио плаценте, прееклампсия, усложнения на раждането и др. Най-честите усложнения за близнаците : преждевременно раждане и ниското тегло при раждане се считат като водеща причина за увеличена перинатална смъртност . През последните години многоплодната бременност и раждане са

особено актуални поради все по-успешното лечение на стерилитета с ин витро фертилизационни методики и увеличаване на възрастта на съвременните първораждащите жени.

Тежките, а често и животозастрашаващи усложнения за бременните, както и недоносеност, интраутеринна рестрикция на растежа, ниско тегло при раждане и смъртност на новородените поставят пред акушергинеколозите и неонатолозите изключително тежки проблеми.

Поради всичко това считам, че темата на дисертационния труд на Д-р Свилен Лазаров е изключително актуална, не само като научна тематика, но и поради необходимостта от актуализиране на знанията и поведението при тези високорискови бременности, според съвременните концепции по тези проблемни за акушерството състояния.

3. Познаване на литературата по дисертационната тема

Считам, че дисертантът познава детайлно съвременната литература по проблема многоплодна бременност и рисковете от усложнения на бременността и раждането.

Дисертационният труд отговаря на всички изисквания за оформяне на дисертационен труд. Дисертацията съдържа 140 стандартни машинописни страници и е правилно структурирана, като включва следните раздели: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методика, резултати и обсъждане,

обобщение и литература. Литературата включва заvidно голям брой автори , общо 256 , предимно научни статии и резюмета, повечето от които от последните 5-6 години. Прави впечатление, че Д-р С. Лазаров е запознат детайлно със съвременната научна информация по проблемита на многоплодната бременност , борави компетентно с данните за формиране на целта и задачите и оценява творчески литературния материал по проблема .

4 . Материали и методи на изследването.

Материалите и методиката , използвани от Д-р С.Лазаров в дисертационния труд , са достатъчно по брой и точност и включват : клинични , инструментални, статистически методи, методи за събиране на данни от пациентки (анкетна карта) , за търсене на литература по проблема и др. Избраните методи на изследване позволяват на дисертанта постигане на поставената цел и получаване на очакваните резултати в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

За периода на изследването са събрани и анализирани данни от И.З. на жени с многоплодна бременност (МБ) , във възрастовата група от 16 до 40 години , регистрирани в 3 от най-големите областни болници в Югоизточна България . Анкетните карти са обработени и въведени в система база- данни , анализирани и обработени с посочените методи.

За 5 годишен период (2011-2015 г.) са събрани и анализирани данни от **23467** раждания , 14415 от които ретроспективно и 9052 – проспективно. От общо **23467** раждания, **356** жени са били с многоплодна бременност , средна честота на многоплодна бременност - 1,5% . Анализирани са : общ брой раждания по години в трите областни болници , честотата на МБ в проучваните области, възрастовото разпределение на случаите с МБ .

Анализирани са данни за **честотата на МБ според паритета, примипара и мултипара**. Проучена е **честотата на МБ според хорионността**. Най- честите близнаци са Дихориати/ Диамниоти . следвани от Монохориати/Диамниоти и най- рядко срещани са Монохориати/Моноамниоти . Д-р С. Лазаров е анализирал също така и **честотата на МБ според начина на концепция-** спонтанна и индуцирана . Общо 26,7% от всички многоплодни бременности са резултат от индуцирана концепция (Асистирани Репродуктивни Технологии). Проучени и анализирани са усложненията на многоплодната бременност и раждане , най-честото от които е **преждевременното раждане**. От общо **356** МБ за периода на проучването , **227** са били недоносени (**63,8%**) . Не съществува статистически значима разлика в **честотата на преждевременното раждане според начина на концепция** : индуцирана (ИВФ) МБ и спонтанна МБ (67,5 – 62,4). Проучена е общата **смъртност на родените от МБ , както и смъртността на 1-ви и 2-ри близнаци .**

Установено е , че смъртността на 2-ри близнаци при МБ е значително по-висока, в сравнение със смъртността на 1-ви близнаци , което според Д-р С.Лазаров се дължи най-вероятно на острата асфиксия , настъпила при вторите близнаци след раждането на първия близнак.

Анализът на събраните и обработени база данни в раздела **Резултати и обсъждане** е отговаря на целта и задачите на дисертационния труд е основа за конкретни и **достоверни изводи и приноси** на дисертационния труд.

От дисертационния си труд Д-р С. Л. Лазаров оформя 13 извода и извежда 6 приноса от дисертационния труд, които приемам за правилно формулирани и достоверни. Част от приносите са с оригинален характер , а останалите – с потвърдителен и научно-приложен характер .

6 . Приноси и значимост на дисертационния труд за науката и практиката.

Считам , че дисертационният труд на Д-р С. Лазаров представлява съществен научен и научно-приложен принос в медицинската наука и практика, най-съществени от които са :

1. За пръв път в България е направено мащабно (ретроспективно и проспективно) проучване , обхващо 23 467 раждания , с общо 356

многоплодни бременности в три от най-големите областни болници в Югоизточна България .

2 . За пръв път в България е анализирана честотата на многоплодната бременност , базирайки се на голям брой МБ , според възрастовите групи на жените и хорионността на близнаците.

3. За пръв път в България се разглежда смъртността на новородените от МБ спрямо хорионността.

6. Предложен е алгоритъм на поведение на лекаря при многоплодна бременност , включващ : информиране на двойки със стерилитет за рисковете на АРТ за двуплодна бременност, ранна диагностика на МБ (5-6 г.с.) и определяне на хорионността на близнаците, регистриране и активно проследяване на жени с МБ , от диагностицирането и до самото раждане.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Д-р Свилен Л. Лазаров е представил 3 публикации по темата на дисертацията, две от тях са на английски език в *Trakia Journal of sciences* и една публикация – в Юбилеен сборник , под печат в същото списание. Публикациите са част от резултатите на дисертационния труд : многоплодна бременност и усложнения на многоплодната бременност , синдром на „изчезващия „ близнак и др. Дисертационният труд е лично дело на дисертанта , с

активното му еднолично участие в проведеното дисертационно изследване, поради което в голямата си част формулираните приноси и получени резултати са негова лична заслуга.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Считам, че приносите и резултатите от дисертацията си, Д-р С.Лазаров може да доразвие в бъдещи научни разработки, като например: Синдром на изчезващия близък, диагностика и лечение на хемотрансфузионен синдром, усложнения от МБ след АРТ и според хорионността и др.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Считам, че дисертационният труд на Д-р Свилен Л. Лазаров *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на ЗВО, Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав на Тракийски университет, Стара Загора. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на ЗРАСРБ и ПРАСТрУ, Стара Загора за присъждане на ОНС:”Доктор”.

Дисертационният труд показва, че Д-р Свилен Лъчезаров Лазаров **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Акушерство и гинекология и **показва** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради всичко казано дотук , убедено давам своята **положителна оценка** на дисертационния труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Д-р Свилен Лъчезаров Лазаров в докторска програма по Акушерство и Гинекология.

Рецензент:

Доц. Д-р Михаил В. Михайлов, д.м.

20.12.2016 г.

/...../

гр. Бургас.